

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

Hadtudományi Doktori Iskola

Györffy Ágnes

**Katonanők pályaszocializációjának folyamatvizsgálata az
alapkiképzéstől a missziós feladatok vállalásáig**

Doktori (PhD) értekezés

TÉZISFÜZET

Témavezető:

Prof. Dr. Bolgár Judit

egyetemi tanár

Budapest, 2016

1. A TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA

A katonai pályaszocializáció, a női pályaszocializáció, illetve a katonanők pályaszocializációjának együttese olyan kérdéseket vet föl mind hosszú-, mind rövidtávon melyre eddig elenyészően kevés kutatás és megoldási javaslat született. A civil, hasonlóan alapvetően férfiasnak tartott pályák, hivatások esetében végzett kutatások, vizsgálatok eredményei csak nehezen és/vagy részlegesen adaptálhatóak a katonai szervezet speciális működésére. A civil közegben végzett hasonló jellegű vizsgálatok reneszánszukat élik, a nők egyre nagyobb arányban jelennek meg a hagyományosan férfiasnak tartott pályákon és érnek el sikereket, emellett a katonanők harcoló beosztásokban való alkalmazását egyre több országban engedélyezik.

Ezért különösen időszerűvé vált a katonanők nemcsak a szervezetben betöltött szerepének felmérése, hanem pályaszocializációjuk nyomonkövetése, a bekerüléstől, az alapkiképzéstől, az egyes alakulattípusoknál történő elérő feladatrendszerre történő szocializáción át a speciális beosztásokra, illetve a missziós feladatokra történő felkészítésig, szocializációig. A kérdéskör, illetve vizsgálatom fontosságát erősíti, hogy a női pályaszocializációt vizsgáló kutatások nem veszik figyelembe a katonai szervezet specifikumait.

Kutatási feladatomként ezért a katonanők pályaszocializációja komplex folyamatának vizsgálatát (kérdőíves, interjú és fókuszcsoportos) és ismeretanyagának bővítését tűztem ki célul.

Noha számtalan tanulmány és kutatás foglalkozott már a nyolcvanas évektől mind hazai mind nemzetközi viszonylatban a katonanők helyzetével, de elenyésző született a komplex pályaszocializációs folyamatra, illetve kiemelt fókusszal a szerződéses állományú katonanőkre vonatkozóan.

Mindezt azért is tartom kiemelten fontosnak, mert a civil vizsgálatok nem tükrözik a katonai szervezet specifikumait, a kidolgozott kérdőívek nem tartalmazzák a szervezet szempontjából fontos kérdéseket. A szervezeten belül végzett vizsgálatok pedig pontszerű állapotjelleggel mérik fel a katonanőket és azok aktuális helyzetére fókuszálnak. Ezért a komplex folyamat nem kerül összegzésre, bemutatásra.

Arra kerestem a tudományos választ:

- Milyen főbb pszichológiai jellemzői vannak a katonanők komplex pályaszocializációs folyamatának?
- A katonai pálya mely alapértékei mentén indul el az identifikációs folyamat a nők esetében?
- Az egyes alakulattípusok esetében milyen hangsúlyeltolódások figyelhetők meg a feladatrendszer szabta igényeknek megfelelően?
- Milyen specifikus további alkalmazkodást, szocializációs elemeket igényel a speciális beosztás betöltése a szervezeten belül a nőktől?
- Milyen további szocializációs elemek szükségesek a missziós feladatok hatékony végrehajtásához a katonanők részéről?

2. KUTATÁSI CÉLOK ÉS HIPOTÉZISEK MEGFOGALMAZÁSA

Kutatási célkitűzések

1. Célkitűzésem egy speciálisan a Magyar Honvédség kiképzési rendszerére kialakított, pozitív – negatív elemeket egyaránt tartalmazó a célra alkalmas teszt segítségével a katonai alapkiképzés során az identifikáció alapját képező katonai alapértékek feltérképezése, a nemi különbségek elkülönítése, összehasonlítása.
2. Célkitűzésem annak feltérképezése, hogy az egyes alakulatoknál mennyire eltérőek a feladatrendszeren alapuló, katonanőkre vonatkozó szocializációs elvárások.
3. Célkitűzésem feltárni a katonanőkre vonatkozóan támasztott specifikus elvárások teljes spektrumát.
4. A fentiek alapján a **katonanői komplex pályaszocializációs folyamatának** leírása.

Kutatási hipotézisek megfogalmazása

1. Igazolni kívánom, hogy a katonai pályaszocializáció egyik mérföldköve a katonai alapkiképzés, melynek során az abban résztvevő állomány katonai alapértékekhez való viszonya a bekerüléshez képest megváltozik.
2. Igazolni kívánom, hogy a férfiak és nők esetében eltérő lesz a pálya identifikációt segítő alapértékeihez való viszony.
3. Feltételezem, hogy az egyes alakulattípusoknál eltérés mutatkozik a katonanőkkel kapcsolatos pályaszocializációs elvárásokban
4. Feltételezem, hogy a katonanők missziós tevékenysége, helyzetükből adódóan konfliktusosabb, mint a férfiaké.

3. KUTATÁSI MÓDSZEREK

- a.) A doktori iskola előírásainak megfelelően a kutatói tevékenységem előkészítését az egyéni tanulmányi és kutatási programom elkészítésével kezdtem, melyet aztán az elkövetkező évek során a meglévő eredmények birtokában szemeszterenként aktualizáltam a tudományelméleti és kutatás módszertani ajánlások figyelembevételével.
- b) Adatgyűjtést és elemzést végeztem a katonai kiképzés és pályaszocializáció tárgykörében.
- c) Kutatásom során tanulmányoztam, osztályoztam és rangsoroltam a hazai és nemzetközi szakirodalmi forrásokat, valamint áttekintettem a vonatkozó szakmai szabályzókat.
- d) A szakmai tanulmányok, továbbképzések, munkaértekezletek során kapott új információkat, ismereteket és a hazai és nemzetközi konferenciákon, valamint a szakterületen szerzett tapasztalataimat felhasználtam.

e) Az információ gyűjtés keretén belül az elolvasott és általam tanulmányozott szakirodalmat, különösen a hadtudomány területén alkotott pszichológiai témájú doktori disszertációkat rendszereztem és azok témámhoz kapcsolódó részeit feldolgoztam, bedolgoztam tudományos publikációimba.

f) Az elméletlogikai kutatási módszerek közül használtam analízist és szintézist is, valamint összehasonlításokat is. Felhasználtam a tartalomelemzés módszerét az interjúk értékelésénél.

g.) Célzott interjúkat készítettem, melyek alapján összeállítottam a specifikus kérdőíveimet. Fókuszcsoporthoz módszer segítségével tártam föl a problémakört, majd strukturált interjú segítségével mértem föl az azon belül specifikus helyzetet.

h.) A fentiekre alapozva a kérdőívek segítségével empirikus adatgyűjtést végeztem.

i.) Az adatok értékelését és az eredmények elemzését a matematikai statisztika módszerével, SPSS 13 programcsomag alkalmazásával, kvalitatív és kvantitatív módon végeztem el. Absztrahálás és általánosítás módszerét alkalmaztam az eredmények értékeléséhez, a következtetések levonásához.

j.) A kitűzött kutatási célok eléréséhez szükséges elméleti és gyakorlati tapasztalaton alapuló ismeretanyag, illetve dokumentáció feldolgozása után végeztem el az eredmények rendszerezését és készítettem el az értekezést.

4. A DOLGOZAT FELÉPÍTÉSE

A Bevezető fejezetben bemutatom a kutatásommal összefüggő tudományos problémát, megindokolom a témaválasztásomat. Itt szerepel a kutatási célok és hipotézisek, valamint az alkalmazott kutatási módszerek ismertetése. Ezt követően a katonai pályaszocializáció jellegzetességeit veszem sorra, hazai és nemzetközi területen egyaránt, valamint az abban meghatározó szereppel bíró értékrendet, mely kutatásom egyik alapját képezi. Kutatási eredményeimet öt fejezetben fejtem ki. Azon belül az első fejezetben a katonai alapértékek felmérése, eredményeinek ismertetése történik, mely az empirikus, kérdőíves felmérés alapjául szolgált. A második fejezetben a katonai alapkiképzés során végzett kérdőíves vizsgálatomat mutatom be, melynek során összehasonlítom a kiképzés elején és végén kapott

eredményeket, ezzel mutatva be a változásokat. A harmadik fejezet a katonanők pályaszocializációs jellegzetességeit vizsgálja, kiemelve azok eltéréseit a férfiakétól, itt térek ki a karrier értelmezési lehetőségeikre és a speciális beosztásokban betöltött helyzetükre, szerepükre is. A negyedik fejezet az egyes alakulattípusok katonanőkre vonatkozó fókuszcsoporthoz vizsgálatát mutatja be, azok eredményeire fókuszál, kiemelve a pálya identifikációs elvárások feladatalapú eltéréseit. Az ötödik fejezet a katonanők pályaszocializációjának egy specifikus területét a missziós szolgálatot tárgyalja. Ennek során megvizsgálom annak nehézségeit a strukturált interjúk alapján, emellett a tárgyalom saját vizsgálatokra alapozva az ott kiemelt jelentőséggel bíró stresszkezelés női jellegzetességeit. A nyolcadik fejezetben összefoglalom az értekezés eredményeit, összegzem az egyes fejezetekben bemutatott tényezők helyét, szerepét a pályaszocializáció folyamatában, majd összegzem az általam feltárt új tudományos eredményeket, valamint ezek felhasználhatóságát a védelmi szektor területén és szakmai ajánlásokat fogalmazok meg. A táblázatok és ábrák a szövegben találhatóak, a felhasznált irodalomjegyzék, a részletes publikációs lista, és a szakmai önéletrajz, mellékletek az értekezés végén kerültek elhelyezésre.

5. ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

A katonai pálya a nők számára is nyitottá válásával számos a pályaszocializációt is érintő kérdést vetett fel. Ennek egyike a katonai alapkiképzés, illetve annak igazíthatósága, a női – nemi szerepszocializációhoz. **A jelenlegi kiképzési rendszer a legtöbb országhoz hasonlóan, nálunk sem nemhez igazított, ami megnehezíti mindkét nem számára az abban való együttes részvételt.** A nők számára megnehezített az alkalmazkodás, sok esetben pedig a férfitársaikhoz képest irreális elvárások jelenhetnek meg mindkét véglet a túl nagy és a túl alacsony elvárások irányában is. Fontos lenne ezért egy **nemhez igazított reális elvárás rendszer kialakítása** és betartása.

A katonai alapértékek, melyek a nemzetközi vizsgálatok szerint univerzálisak mást jelentenek, más azonosulási minta alapját képezhetik férfi és nő számára. A nők részéről az azonosulás a közösség, valahová tartozás mentén indul meg, ezért fontos lehet **a jó közösség kialakítása, mely a férfiak számára is védőfaktor a megküzdés szempontjából.** Emellett elmondható, hogy **az azonosulást segíti a megfelelő személyes példa elérhetősége,** ezért indokolt a kiképzés, illetve a katonai pálya vitele során a szervezet szempontjából az

azonosuláshoz, beilleszkedéshez megfelelő példát nyújtó katonanők bemutatása, előtérbe helyezése a szervezetbe újonnan belépők számára.

A katonanők szempontjából elengedhetetlenül szükséges az **agresszióhoz, autoritáshoz és a teljesítményhez való viszony rendezése** és újrendezése a katonai pályához való sikeres alkalmazkodás érdekében. A két nem ezekből a szempontokból jelentősen eltérő alapról indul, amelyet miután az biológiailag és nemi –szerepszocializáció szintjén meghatározott, nagyon nehéz felülírni. A felülírás, alkalmazkodás révén a nőies működésről való részbeni lemondás szükséges. Ennek tudatosítása szintén fontos a szervezetbe belépők számára, hogy döntésük, vállalásuk hosszú és rövidtávú következményeivel egyaránt tisztában lehessenek.

A nők esetében már az alapkiképzés során erős a késztetés az alkalmazkodásra, megfelelésre, aminek révén a **katonai működést akadályozni látszó nőies viselkedést igyekeznek háttérbe szorítani**. Ez a katonai alapértékekhez való viszonyban is tükröződik. Sokkal erőteljesebb lesz számukra a **félelem a kontrollvesztéstől**, mely a férfiakban ritkábban merül föl. Ugyanakkor az **érzelmi kötődés jelentőségét jelzi**, hogy **fontos** a pálya adta **biztonság**, illetve a kilépés irányában mozdíthat el a **hit elvesztése a pályában**. Ugyanakkor **nagyobb értékkel fog bírni az egyenruha viselése** is, amiért nagyobb küzdelmet kellett vívni.

A pályavitel során az alakulatoknál folytatódik a szocializációs folyamat. **Az eltérő alakulattípusok, azon belül a különböző alakulatok szintjén hangsúlyeltolódás lesz a viselkedésszintű elvárásokban, ami akár az alakulatok közötti együttműködést is megnehezítheti**. Itt még inkább fontos lehet a megfelelő, **személyes szintű azonosulási minta** szolgáltatása, amely **megkönnyíti a beilleszkedést, alkalmazkodást**. Ennek negatív oldala is megjelenhet, ami az egyetlen vagy kevés példából való általánosítást jelenti. Ebben a folyamatban, ahol a napi viselkedés – megnyilvánulások szintjén ütközhetnek egymással a nemi – szerepszocializációs és a pályaszocializációs elvárások, akár egy egyszerű köszönés is pillanatnyi megtorpanást eredményezhet, elbizonytalaníthat, mind a szervezet férfi, mind a szervezet női tagjainál.

Ebben a mindkét fél számára nehezen kezelhető helyzetben a szigorú és egyértelműnek tűnő szabályrendszer mellett gyakoriak lehetnek a félreértések, megjelenhetnek szélsőségek, pozitív és negatív diszkrimináció egyaránt, valamint a csak

férfias működést figyelembe vevő rendszeren alapuló irreális elvárások. Különösen igaz lehet ez azokra a helyzetekre, melyekben kivédhetetlenül megjelenik a vonzalom.

A mintegy katalizátor **jelleggel felerősítheti ennek folyamatát a misszió**, ahol hosszas az összezárttság, megjelenik az ösztönös működést erősítő fenyegetettség, illetve a több alakulattól érkező állomány közös munkáját igénylő feladatok. Tovább élezi a helyzetet a férfi – női létszamarány jelentős eltolódása, ami a sztereotip gondolkodás irányába mozdíthat el.

A nők esetében megjelenhet a szélsőségesen nőies, a férfias vagy a szociális környezetet teljesen kizáró magatartás. A misszió során tanúsított viselkedés mindemellett teljesen átértékelésre kerülhet a misszió lezárásával, a normál napi működés visszaállásával mind az alakulat, mind a magánélet szintjén. Ebből adódóan a nők esetén különösen megnehezített mind a műveleti területen való alkalmazkodás, működés, mind hazatérve az élmények integrációja a saját vagy mások működésének, viselkedésének feldolgozása. Mind a felkészítés, mind a visszaillesztés során különösen indokolt erre kiemelt figyelmet fordítani.

Szintén speciális helyzetet teremt a kis, zárt közösségben való működés mellett az extrém stressz helyzetben, potenciálisan traumatizáló élmények hatása alatt való működés. Az ilyen jellegű helyzetekben biológiailag meghatározottan a férfi és a női működés jelentős eltéréseket mutat. Ezek az eltérések részben a kiképzés során részben közelíthetőek egymáshoz, de teljesen soha nem tűnek el. Ebből adódóan mindkét nem számára fontos a tudatosításuk, a hatékony együttműködés érdekében.

A speciális beosztás vállalásakor ez a fokozott és konfliktusos elvárás – rendszer folyamatos jelleggel lehet jelen a katonanők munkája – pályája során. A munka jellegéből adódóan ezek az élmények, feszültségek sem befelé, sem kifelé nem megoszthatóak, a tartós sok esetben nehezen kezelhető megterhelést jelent mentálisan. A mentálhigiénés támogatás, folyamatos utánkövetés elengedhetetlenül fontos ebben a helyzetben.

Összességében a katonanők a szervezetbe lépve a civil, femininebb viselkedés szempontjából elfogadóbb beosztásokkal ellentétben számos ambivalens, konfliktusos a nemi – szerepszocializációval, esetenként a biológiai működéssel ellentétes viselkedési elvárással szembesülnek. Pályaszocializációjuk során ezeket a konfliktusokat személyes és közösségi szinten egyaránt megnyugtató módon fel kell oldaniuk, annak érdekében, hogy olyan módon tudjanak működni, amivel az egyén és a szervezet egyaránt gazdagodhat.

6. AZ ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK

1. Elsőként tekintetem át és foglaltam össze komplex, a korábbiakhoz képest újszerű módon, a feladatrendszer figyelembevételével, saját empirikus kutatásomra alapozva, hazai körülmények között – néhány nemzetközi kitekintést is felhasználva - a katonanők pályaszocializációjának jelenlegi rendszerét és struktúráját annak valós működésében, melynek tükrében megalapozott és objektív javaslatot teszek annak hatékonyságát elősegítő beavatkozási pontjaira.

2. Kérdőíves eljárás segítségével meghatároztam és empirikus kutatással felmértem a katonai alapértékekre vonatkozó attitűdöt és annak változásait a katonai alapkiképzés folyamán, elkülönítve és összehasonlítva a férfi és női mintázatot.

3. Elsőként vizsgáltam meg és hasonlítottam össze az egyes alakulattípusok szintjén, azokra lebontva (azok specialitásait figyelembe véve), össze a pályaszocializáció hangsúlyos elemeit a katonanőkkel kapcsolatos elvárás-rendszer mentén. **Eredményeim rámutattak a feladaton alapuló hangsúlyeltolódásokra.**

4. A missziós feladatokat ellátó katonanők körében pszichometriai eszközökkel igazoltam a konfliktusok férfitársakhoz viszonyítva magasabb előfordulási arányát, mely háttérben a nemi sajátosságokhoz köthető, eltérő konfliktuskezelési módok és elvárásrendszer mutatható ki. Bizonyítottam, hogy egzaktan kimutatható különbség van a szubjektíven megélt konfliktusok és a feladatszintű elvárások arányában, melyet a vizsgálatban résztvevők egyértelműen nemükhöz köthetőnek tulajdonítottak.

7. AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI FELHASZNÁLHATÓSÁG, AJÁNLÁSOK

A kutatás eredményei elméleti alapként felhasználhatóak a katonanők pályaszocializációs folyamata hatékonyságának növelésére, mind a katonai alapkiképzésben, mind az alakulatoknál történő szocializációs folyamat elősegítésére, valamint a missziókra történő felkészítésre és a visszailleszkedés elősegítésére.

Alapul szolgálhatnak a nemhez kötött specifikus kompetenciák mentén működő előmeneteli és értékelési rendszer kialakításához.

A pszichikai és fizikai alkalmasság és szűrővizsgálatok esetében kiindulási alapot szolgáltathatnak a nemhez kötődő specifikus standardok kialakításához.

A komplex, katonanőket érintő, illetve esélyegyenlőségi programok megvalósítása, melyek a katonák szervezetén belüli működését is pozitívan befolyásolják, - mint láthattuk - messze túlmutatnak a pályaszocializáció kérdésén vagy a kiképzés kompetenciáján. Szükségesnek látom ezért, és ajánlom tanulmányozásra minden vezető, felsővezető részére, akik részt vesznek a tárca - humánpolitikát érintő - jogalkotó tevékenységében, valamint napi munkavégzésük során.

Javaslom áttekintésre minden szintű katonai vezetőnek és a kiképzés területén, valamint a humán szolgálatnál dolgozónak, egyszóval mindenkinek, akik mindennapi munkájukból adódó döntéseikkel hozzájárulhatnak a katonanők helyzetének alakításához.

A disszertáció egyes részei pályaszocializációval foglalkozó tananyag elemei lehetnek.

Javaslat a témával kapcsolatos további kutatásokra

Összességében elmondható, hogy az ebben a disszertációban meghatározott kutatási irányok további differenciálása megfelelő folytatást képezhet egy folyamatvizsgálatnak. Ezen belül is kiemelten fontos lenne egy komplex katonanői program kidolgozása és végrehajtása.

Szakmailag indokolt lenne egy longitudinális vizsgálat kivitelezése, melyben a szervezetbe való bekerüléstől, az alakulatnál történő pályaszocializáción keresztül a misszióvállalásig lehetne személyes, egyéni szinten végigkövetni a változásokat, amely beépíthető lenne az életpályamodellbe.

Fontos lenne, a stresszhelyzetben feltárt eltérő férfi – női működésről szerzett ismeretek kibővítése, mélyítése. Emellett az akár heteroanamnesztikus adatokat is tartalmazó vizsgálat, ahol a katonanők családban beöltött szerepei, azok alakulása a születési, illetve a választott családban a katonai pálya választásának hatására.

PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉK

PUBLIKÁCIÓK

1. I. Hullám – **Á. Györffy**: **Psychological Training for a better self Management in the EU after enlargement**. Informatika 7. évf. 5. szám 48-52. o., 2004., Budapest
2. dr. Hullám I. – **Györffy Á.** – Végh J.: **Katonai tevékenységekkel kapcsolatos terhelések pszichológiai vonatkozásainak vizsgálata, Túlélő tábori kiképzés körülményi között**. Honvédorvos, 2004, Budapest LVII. évf. 2004/2. szám pp.165-191. ISSN 0133-879
3. **Györffy, Á.**: A túsztárgyalás pszichológiája Belügyi Szemle 2004/6. szám 66-80.old.
4. dr. Hullám I. – **Györffy Á.** – Végh J. : **Pszichikai teljesítmény változások katonai túlélő kiképzés során**. Honvédorvos, 2004. (58) 3-4 szám 340-341. o., Budapest
5. **Györffy, Á.**: A tömeglélektan békefenntartási vonatkozásai In: Békefenntartók pszichológiai felkészítése – Oktató CD pszichológusoknak 1.0.v., Magyar Honvédség Egészségvédelmi Intézetének kiadványa, 2005, Budapest (Fellelhető: ZMNE Központi könyvtár, KV 521)
6. **Györffy, Á.**: Az NLP szerepe a békefenntartásban In: Békefenntartók pszichológiai felkészítése – Oktató CD pszichológusoknak 1.0.v., Magyar Honvédség Egészségvédelmi Intézetének kiadványa, 2005, Budapest (Fellelhető: ZMNE Központi könyvtár, KV 521)
7. I. Hullám – **Á. Györffy** – J. Végh – J. Fűrész: **Psychological examination of burdening effects of military activities in survival camp circumstances**. AARMS, 2006, Volume 5, Issue 4, Budapest
8. **Györffy Á.**.,: **Lelki Egyensúlyunk**, Magyar Honvédség Egészségvédelmi Intézetének kiadványa, 2006, Budapest, 120 o.
9. **Györffy A.**, **Hazatérni testben és lélekben –avagy jegyzetek a katonai lét margójára**. In.: Alkalmazott Pszichológia, 2008. X. kötet 3.-4. szám pp.:165-173.
10. Svéd, I.,**Györffy, Á.**: **Katasztrófa helyzetek egészségügyi biztosításának sajátosságai** In: Svéd, L., (szerk.) Katonaegészségügy: a tervezéstől a műveletekig, Zrínyi kiadó, 2009, Budapest, pp.:309-326 (könyvfejezet)
11. **Györffy, Á.**, **A katonanők férfiakétól eltérő pszichológiai jellemzői a katonai alapkiképzés során, kutatási eredmények fontos vonatkozásai az Mh katonanői állományában**, In: Honvédorvos, 2010.(62) 1.-2. szám/supplementum, pp.:39.-49.
12. Hullám, I., **Györffy, Á.**,: **A jövő mentális kihívásai**, In: A jövő mentális kihívásai a globalizálódó világ ifjúsága körében. Egészségfejlesztés, LII év (3.), 2011, pp. 17-20. ISSN 1786-2434
13. Judit Bolgár, **Ágnes Györffy**, István Csomós: **Modelling extreme stress effects in the field of public services and the development of strategies and the methods of coping**, In: Physical Activity in Science and Practice, Flemr, L., Nemeč, J., Kudlackova, K., (eds), Karolinum, Prague, 2014. pp.: 353-365. ISBN 978-80-246-2620-8(Internetes elérhetőség:
https://books.google.hu/books?id=7HA3BQAAQBAJ&pg=PA363&lpg=PA363&dq=physical+activity+in+science+and+practice+Gy%C3%B6rffy&source=bl&ots=9VY8PyAYiT&sig=MQ1_AKP0h1IHB1c7w1N-YXKHuV8&hl=hu&sa=X&ei=nsgwVfzyB9HLsASHiYHgBA&ved=0CCIQ6AEwAA#v=onepage&q=physical%20activity%20in%20science%20and%20practice%20Gy%C3%B6rffy&f=false)

14. Györffy, Á.: **A vezető-kiválasztás lehetséges közös pontjai a Honvédelmi Minisztérium alárendeltségébe tartozó és a Belügyminisztérium alárendeltségébe tartozó vezetői állomány tekintetében**, In: Tanulmánykötet a belügyi vezető-kiválasztási eljárásról, Hegedűs, J.(szerk.) Belügyminisztérium, Budapest, 2014. pp.: 51-60 ISBN 978-963-9208-39-1
15. Györffy, Á.: **A katonai alapkiképzés, mint a katonai pályaszocializáció első kiemelt színtere**, In: Társadalom és Honvédelem, XVII: évf. 3-4. szám, pp.: 315-327. ISSN: 1417-7293 2014 szeptemberében jelent meg
16. Györffy, Á., Oláh, L., **A „speciális beosztásban” (nemzetbiztonsági) szolgálatot teljesítő nők pályaszocializációja**. In: Szakmai szemle A KNBSZ kiadványa, 2014. 2. szám, pp.: 168-177, (Internetes elérhetőség: http://www.kfh.hu/hu/letoltes/szsz/2014_2_szam.pdf)
17. Györffy, Á., Oláh, L., **Megosztani a megoszthatatlant – avagy megmaradni, épnek maradni a titok szolgálatában**, In: Nemzetbiztonsági Szemle, 2013/1.szám, pp.: 106-120
18. Györffy, Á. : **A pszichológiai támogatás lehetőségei az intenzív terápiás ellátás során**, In: Honvédorvos, 2013 1-2. szám, pp.: 54-64. ISSN 0133-879X
19. Györffy, Á.: **Extrém stressz-reakciók nemek közötti különbségeinek vizsgálata speciális beosztást betöltő fegyveres testületi női csoportban**. In: „Viselkedés vészhelyzetben” konferencia (előadások összefoglalói), 2013. október 29., NKE, 1101 Budapest, Hungária krt. 9-11.
20. Györffy Á., Bolgár, J.: **The characteristics of women soldiers’ profession socialization, integration, adaptation and their emphasized fields of manifestation in the different types of corps**, In: AARMS, 2014. vol. 13. iss: 2. pp.: 379-388 ISSN 1588 8789
21. Györffy, Á.: **Katonanők pályaszocializációjának nehézségei, pszichológiai vonatkozásai az eltérő alakulattípusok szintjén**, In: Társadalom és honvédelem, 2015.2. szám, pp. 173-185.
22. Györffy, Á, Oláh, L.,: **A poszttraumás stressz-zavar mérési és felmérési nehézségei, vizsgálati eredmények megbízhatósága**, In: Honvédorvos, LXI. évf. 2014/3-4. szám 20-27.pp
23. Györffy,Á.,: **A lágylézer-terápiás pszichológiai aspektusai; Kezelő – beteg kapcsolat hatótényezői a gyógyítás, gyógyulás folyamatában**, In: Sandra, S.: Lágylézer – terápia, San-Ergonomia Kft., Budapest, 2016. pp.: 902-905, ISBN: 978-963-12-5067-1
24. Györffy, Á., : Oláh, L., : **Pszichés zavarok és pszichoterápiás lehetőségek fegyveres testületeknél**, In: Pszichoterápia, 25. évf. 2. szám, pp.: 135-143.

ELŐADÁSOK

1. GYÖRFFY, Á.: Gyógyszer és Oralitás előadás és poszter Magyar Pszichológiai Társaság, 2000. május jubileumi konferenciáján, Budapest
2. GYÖRFFY, Á.: Az MMPI próba rendőri jellegzetességei, avagy csak ez a helybetopi ne lenne... Segítő kapcsolatok szerepe a fegyveres testületekben konferencia –2003 Budapest május 5-7, előadás
3. GYÖRFFY, Á.: Válsághelyzetek ön és/vagy közveszélyes megoldási kísérletei Magyar Pszichológiai Társaság 2004. május konferenciája, Debrecen, előadás
4. GYÖRFFY, Á.: Érzelmi stabilitás és megküzdés stresszteli szituációban, Magyar katasztrófaorvostani Társaság Konferenciája, 2004.10.14., Budapest.

5. GYÖRFFY, Á.: Mese a hajdani, s majdani királyról avagy hogyan váljunk saját birodalmunk uralkodójává MRSZE országos konferenciája 2005. július 7-9., előadás
6. GYÖRFFY, Á.: Önismeret, mint mentálhigiénés védőfaktor, Egészségfejlesztés a felsőoktatásban – a Bolognai folyamat tükrében (Szeged, 2005. szeptember 22 - 23.)
7. GYÖRFFY Á.: A destruktív energiák kreatív felhasználási lehetőségei. Magyar Pszichiátriai Társaság konferenciája, Budapest, 2006. január előadás
8. GYÖRFFY Á.: Krízisállapotok és a PTSD kialakulása, felismerése és megelőzése. Csapatorvosi főszakorvosi összevonas 2006. március, Balatonkenese, előadás
9. GYÖRFFY, Á.: A Magyar Honvédség krízisintervenciós hálózatának továbbképzése, akkreditált tréningprogram, 2006. május
10. GYÖRFFY Á.: A katonai identitás és annak krízisei. Magyar Pszichológiai Társaság XVII. Nagygyűlése, 2006. május 25-27., előadás
11. GYÖRFFY Á.: The role of eating and body-image in the military medicine. 14. Amerikai magyar orvoskonferencia, Budapest, 2006. szeptember 10-14., előadás
12. GYÖRFFY Á.: Stress Management, Basic Psychological survival in a PSO. 14. Nemzetközi Katonai Megfigyelői Tanfolyam, Szolnok, előadás.
13. GYÖRFFY Á.: Az egyenruha összetart... Avagy a belsőt kívültre vagy kívülről Lehetséges-e újra öröm a szenvedésből? Magyar Pszichiátriai Társaság konferenciája, Budapest, 2007. január 23-25 Sopron előadás
- GYÖRFFY, Á.: A Magyar Honvédség krízisintervenciós hálózatának továbbképzése, akkreditált tréningprogram, 2007. május
15. GYÖRFFY Á.: A mentálhigiénés prevenció lehetőségei és fontossága a katasztrófavédelmi feladatokat ellátó állomány körében Magyar Katasztrófaorvostani Társaság konferenciája, Budapest, 2007. október 16 Budapest előadás
16. GYÖRFFY, Á.: A Magyar Honvédség krízisintervenciós hálózatának továbbképzése, akkreditált tréningprogram, 2007. október
17. GYÖRFFY Á.: Crisis Intervention in the Hungarian Defence Forces az IUPHE konferencián 2006 október 18-20. Poszter
18. GYÖRFFY Á.: The reintegration training as preventive factor of mental health in and after peacekeeping mission az IUPHE konferencián 2006 október 18-20. Poszter
19. GYÖRFFY Á.: Traumatizáló élmények kreatív feldolgozási lehetőségei avagy virágok a romok között Magyar Pszichiátriai Társaság konferenciája, Sopron, 2008. január 24-26 Budapest előadás
20. GYÖRFFY Á.: Katonai Identitásom a pályám egy pontján, avagy egy misszióhoz fűződő viszony és iszony képei Magyar Pszichológiai Társaság Tudományos Nagygyűlése, Budapest, 2008. május 22-24. Nyíregyháza előadás
21. GYÖRFFY Á. : Smoking and Body image, 16. Amerikai-magyar orvoskonferencia, Budapest, 2008. szeptember 11-15., előadás
22. GYÖRFFY Á.: Dohányzás és testkép, Belgyógyász Főszakorvosi összevonas és konferencia, 2008. október, Balatonkenese, előadás
23. GYÖRFFY, Á.: A Magyar Honvédség krízisintervenciós hálózatának katasztrófapszichológiai szempontú továbbképzése, akkreditált tréningprogram, 2008. május
24. GYÖRFFY Á.: A missziós állomány reintegrációs programjának tapasztalatai a Poszttraumás Stresszbetegség és más Pszichés traumatizációk prevenciójában és kezelésében, Magyar Katasztrófaorvostani Társaság konferenciája, Budapest, 2008. november 19., Budapest, előadás
25. GYÖRFFY Á. : Identitás, nőiesség, katonaság, avagy a katonanők valósága, Magyar Pszichiátriai Társaság konferenciája, 2009. január 28-31. Debrecen, előadás.

26. GYÖRFFY Á.: A Nőies értékek integrálása a katonai szervezetbe, MH Főpszichológusi összevonas és konferencia, 2009. április 16.-17., Mályi, előadás
27. GYÖRFFY Á., : Nőies értékek integrálása a katonai szervezetbe, akkreditált képzési program, 2009. október, Mályi
28. GYÖRFFY, Á.: PTSD felismerési és kezelési lehetőségei az MH állományában. TBI pszichológiai vonatkozásai akkreditált képzési program, 2010 február, Mályi
29. GYÖRFFY, Á.: Integration of feminine values into the military organization , 17th American-Hungarian Military Medical Conference, 11-15. September 2010, Budapest, előadás
30. GYÖRFFY, Á.: A sebesültellátás pszichológiai vonatkozásai műveleti területen és a katasztrófavédelmi feladatok ellátása során Magyar Katasztrófaorvostani Társaság konferenciája, Budapest, 2009. november., Budapest, előadás
31. GYÖRFFY Á.: Krízis a krízisben – avagy a tömeges sebesültellátás, mint krízisindukciós tényező a fegyveres testületek egészségügyi szakállományában, MPT nagygyűlés, 2010. január, Budapest, előadás
32. GYÖRFFY, Á.: A hivatás és munkahely, mint választott család – avagy esetek a kapcsolati törésvonalak mentén, Magyar Pszichológiai társaság Nagygyűlése, 2010. május, Pécs.
33. GYÖRFFY, Á.: Nőiesség, öserő, ősbibb, mint tenmagad, MRSZE III. nemzetközi kongresszus, 2010. július 7-9., Budapest
34. GYÖRFFY, Á.: The forms of traumatisation in mission in the mirror of the experiencies of reintegration trainings; 18th American-Hungarian Military Medical Conference, 12-16. September 2010, Budapest, előadás
35. GYÖRFFY, Á.: A hivatás és munkahely, mint választott család – avagy esetek a kapcsolati törésvonalak mentén, 3. MH Főpszichológusi Összevonas, 2010. október 26-29, Balatonkenese, előadás
36. GYÖRFFY, Á., HULLÁM, I.: A jövő mentális kihívásai, Growing up in globalization, MTA Jövőkutató Bizottságának Nemzetközi Konferenciája, 2010.11.12., Győr.
37. GYÖRFFY, Á., : A családtámogatás lehetőségei és tapasztalatai rendkívüli események kapcsán Magyar Katasztrófaorvostani Társaság konferenciája, Budapest, 2010. december 01., Budapest, előadás
38. GYÖRFFY, Á., : A missziós traumatizáció megjelenési formái és elaborációs lehetőségei – avagy mesék, amelyek rosszul végződnek... Magyar Pszichológiai társaság Nagygyűlése, 2011. május, Budapest
39. GYÖRFFY, Á., : The forms of mission traumas and their choices of elaboration – fairtales that ended up a bad way ...19th American-Hungarian Military Medical Conference, 11-14. September 2011, Budapest, előadás
40. GYÖRFFY, Á., Alkohol és drogproblémák a Magyar Honvédségben, MH Főpszichiáter – i összevonas, 2011. december, Budapest
41. GYÖRFFY, Á.: Critical incidents and psychological crisis – the chances of psychological support in the health care on individual and group level, 4th Military Psychological Expert Meeting of The Countries of the Balkan Region, 2011. oktober, Budapest
42. GYÖRFFY, Á. : A pszichológiai támogatás lehetőségei az intenzív terápiás ellátás során. Pszichoterápia folyóirat konferenciája, 2012. június, Budapest
43. GYÖRFFY Á., Oláh L. : Megosztani a megoszthatatlant, Alkotmányvédelmi Hivatal-Belügyi Tudományos Tanács Pszichológiai konferenciája, Balatonlelle, 2012. szeptember

44. GYÖRFFY, Á., Bolgár, J., Csomós, I., : The unfold of extreme stress effects on national defence, law enforcement and other field of public services, the development of strategies and methods in order to handle them, Physical Activity in Science and Practice, 2013. június, Prága
45. GYÖRFFY, Á.,: Extrém stressz-reakciók nemek közötti különbségeinek vizsgálata speciális beosztást betöltő fegyveres testületi női csoportban. In: „Viselkedés vészhelyzetben”konferencia, 2013. október, Budapest
46. GYÖRFFY, Á.: Beszűkült tudatállapotok felismerési és kezelési lehetőségei a rendőri intézkedés során, BRFK közrendvédelmi állomány továbbképzése, 2014. június
47. GYÖRFFY, Á.: A katonai vezető kiválasztási és képzési rendszer pszichológiai sajátosságai, Közszolgálat és pszichológia, NKE RTK konferencia, 2014. június
48. GYÖRFFY, Á.: A katonanők pályaszocializációjának nehézségei, pszichológiai vonatkozásai az eltérő alakulat típusok szintjén. A haza szolgálatában konferencia, 2014. október, Budapest
49. GYÖRFFY, Á, Oláh, L.: A titok bűvkörében és súlyos árnyékában: kémek a filmen, MRSZE, Továbbképzési nap, 2014. október
50. GYÖRFFY, Á.: A katona kiállása a filmen a hős archetípusai, MRSZE V. Nemzetközi Kongresszusa, 2015. július, Budapest.
51. GYÖRFFY, Á.: Katonanők a pszichológus szemével, Női vezetők a közszolgálatban konferencia, 2015. november, Budapest

Szakmai Életrajz

Születési hely, idő: Debrecen, 1976. 08. 22.

Iskolák, Munkahelyek

Iskolák, végzettségek:

Ady Endre Gimnázium - német nyelv tagozat, Debrecen	1990 - 1994
Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen	1994 - 1999
<u>pszichológus; pszichológia tanár; angol - magyar szakfordító</u>	
<u>Grafológus</u>	1999
<u>SE ÁOK Klinikai és Mentálhigiénés Szakpszichológusi Képzés</u>	2000-2004
<u>Klinikai és mentálhigiénés szakpszichológus</u>	
MRSZE	1998 – 2005
<u>Relaxációs és szimbólumterapeuta</u>	
<u>NLP Practitioner, NLP master practitioner</u>	2006
<u>Ericsoni hipnoterapeuta</u>	2009
ZMNE – KVNR tanfolyam	2005
<u>Munkahelyek:</u>	
Józsefvárosi Nevelési Tanácsadó- pszichológus	1999 – 2000

Feladatok:

A kerület oktatási intézményei által igényelt vizsgálatok elvégzése, pszichoterápia gyermekek, serdülők és családtagjaik számára, iskolaérettségi vizsgálatok, szakértői tevékenység

Készenléti Rendőrség - pszichológus

2000 – 2004

Feladatok:

Az állomány kiválasztása, mentálhigiénés szűrővizsgálata, gondozása, felkészítése speciális feladataira. Túszerű és túszerű jellegű helyzetek, a közbiztonságra fenyegetést jelentő helyzetek megoldásában való részvétel, mint tárgyaló. Eseti szakértői tevékenység. Az operatív állomány munkájának segítése.

MH EK PO MHALO – szakpszichológus, alosztályvezető

2004 –

Feladatok:

Jogszabályok, belső normatív rendelkezések, belső szabályozók kidolgozásában részvétel: javaslattétel, véleményezés.

A MH állományán belül egészség-megőrzési és mentálhigiénés projektek előkészítése, végrehajtása.

Mentálhigiénés tanácsadó iroda működtetésében való aktív részvétel: pszichoterápiás munka, tanácsadás, coaching.

Az MH állományában krízisintervenciós feladatok tervezése, szervezése, végrehajtása, a témát érintően képzések, továbbképzések szervezése és végrehajtása.

Kidolgozó a kríziskommunikációs hálózat működési rendjének MH szintű kidolgozásában, a hálózat szakállománya képzésének, továbbképzésének megszervezésében, végrehajtásában, mentálhigiénés tevékenységének szakmai koordinálásában, ellenőrzésében.

Rendkívüli események, válság-és katasztrófahelyzetek kezelésében azonnali mentálhigiénés-krízisintervenciós feladatok tervezése, szervezése, a kárhelyszínen történő mentés végrehajtása.

A külföldi missziók állományának mentálhigiénés felkészítését, illetve a visszatérők reintegrációs programját, visszailleszkedési tréningjeit tervezi, szervezi és végrehajtása.

Mentálhigiéné témakörét érintő szervezeti kutatási igények feltárása, a kutatások tervezése, szervezése, végrehajtása.

Mentálhigiéné témakörét érintő szervezeti képzési igények feltárása, a képzések, továbbképzések, felkészítések tervezése, szervezése, végrehajtása.

A katonai pályaszocializáció, a katonai identitás kialakításának elősegítése.

ZMNE KLHTK VEI AETT tanársegéd

2009-2011

Mentálhigiénés és egészségügyi programok kidolgozása oktatása a fegyveres testületek állománya számára.

Érdeklődési kör

Klinikai pszichológia; szimbólumok lélektana, kriminálpszichológia, rendkívüli események, extrém stressz

Nyelvismeret

német állami középfokú „C” típusú nyelvvizsga
angol felsőfokú „C”

Nyelvészi tapasztalat szinkrontolmácsolás szakmai konferenciákon (rendvédelmi, orvosi, pszichológiai)
szakmai cikkek fordítása
angol nyelv oktatása a KRE TK állománya számára

Szakmai gyakorlat

KLTE Általános Lélektani Tanszék demonstrátori állás 1996 - 1997

Szakmai gyakorlatok az egyetemi képzés alatt:

Hajdú-Bihar-megyei rendőrkapitányság életvédelmi alosztály; DOTE Ideg- és Elmeklinika; Kenézy Gyula kórház pszichiátriai osztálya; OPNI memória klinika; LRI - pszichológiai laboratórium.

Szakmai gyakorlat a rezidensi időszakban:

OPNI pszichoterápiás ambulancia, szenvedélybeteg osztály

SE Gyermekklinika Belgyógyászati osztály

SE GYFK Pszichológiai Tanszék

Onkológiai Központ

Kutatóprogramokban való részvétel az egyetemi képzés folyamán:

-NAT bevezetését megelőző, előkészítő vizsgálatok KLTE - ELTE közös program

-DOTE Nőgyógyászati Klinika alternatív szülészeti eljárások kutatói program

-KLTE Pszichometriai Kutatócsoport EQ kutatások

Oktatói tapasztalat:

SE EF idegen nyelvű képzési program Énkép – testkép, Autogén tréning relaxáció
a szakmai identitás fejlesztése – megbízott előadó 2006 –

DE pszichológiai tanszék meghívott előadó – pszichológia a munkahelyen,
szakmai személyiségfejlesztés 2007 –

Túsz tárgyalók kiképzése, továbbképzése 2000-2004

Tömeggel szembeni intézkedés lélektana 2000-2004

Békefenntartók pszichológiai felkészítési és visszaillesztési program kidolgozása, illetve a program keretén belül a foglalkozások megtartása.

Egészségfejlesztési, egészségmegőrzési programok keretében civil és katonai populáció számára foglalkozások tartása.

Akkreditált képzések szervezése, részvétel, mint előadó, orvosok, pszichológusok, egészségügyi szakdolgozók számára a következő témakörökben:

- Katonánők egészségmegőrzése
- Krízisészlelő és kommunikációs hálózat képzése továbbképzése 2004-től folyamatosan, évenként kiemelt témakörrel, illetve a szupervíziós lehetőség biztosításával.
- Válság és katasztrófahelyzetek pszichés jellegzetességei